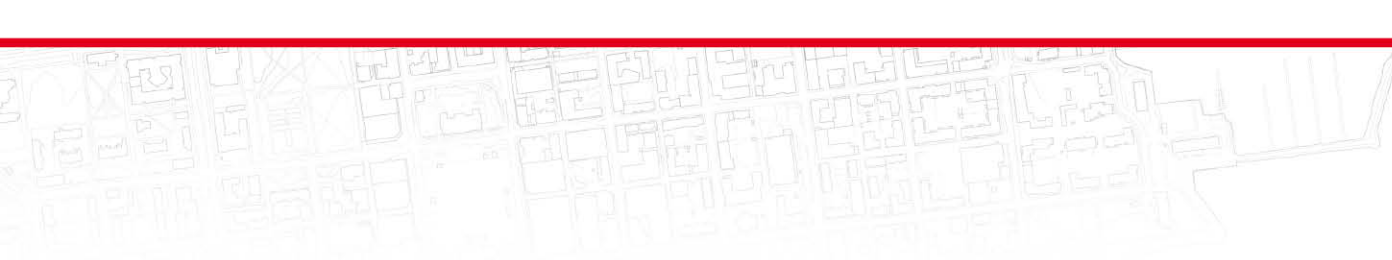

KUOPIO

Etene 28.3.2012

Markku Tervahauta
LT, palvelualuejohtaja

EPISTÄ VAI PÄRJÄÄMISTÄ?

JÄRJESTELMÄNÄKÖKULMA

- | Hyvinvointiyhteiskunta
  - | sos.-ter. vs. kunta vs. julkinen sektori – tavoitteet ja toimeenpano
- | Ruotsi
- | *Työ joka ei välttämättä näy potilaan ja asiakkaan tasolla – terveyden edistäminen ja ehkäisevä sos. työ – eettinen pulma? – eikö pitäisi luopua sellaisista sisällöistä, joilla ei ole näkyvyyttä ja vaikutusta?*
- | Yhteiskunnalliset vaikutukset muodostuvat vaikutuksista yksilöihin

I PERUSOIKEUKSIEN JA HALLINNOLLISTEN SÄÄDÖSTEN SISÄLTÖ JA TOIMIVUUS

- | Säädosviidakko – SATA-työ, normitalkoot jne. eivät johtaneet tulokseen – eettinen pulma?
- | *Tarpeen mukaan* – mikään ei ole riittävä taso – elää ajassa, arvoissa ja taloudellisissa mahdollisuuksissa
- | Alueellisten olojen erilaisuus – mukana on myös kulttuuri- ja geeniperimää
- | Kuntien taidot => saatavuus, laatu ja vaikuttavuus
  - | Jos taidot ja/tai talous ei riitä => perusoikeudet uhattuna => mitä sitten tehdään?
  - | Tiedolla johtamisen perustat ovat heikot
- | Monituottajuus toteutuu harvoin yhden asiakkaan kohdalla; sillä on saatu myös laatua, joustavuutta ja parempaa asiakkaan tukea – ovatko vaikuttavuuserot eettinen ongelma?

I PERUSOIKEUKSIEN JA HALLINNOLLISTEN SÄÄDÖSTEN SISÄLTÖ JA TOIMIVUUS

- | Vaikeavammaisten kuntoutus – KELA ei ole palvelujen tuottaja, mutta kunta useimmiten on – so. siksi muutoksia järjestelyihin yksilötasolla usein tulee – vai onko tarkoitus ollut siirtää vain kustannusvastuu?
- | Keppiä vai porkkanaa?
  - | Resurssien ja odotusten ristiriita => normitusten runsaudenpula => kyynisyys jos ei koeta rationaalisiksi ja realistisiksi
  - | Valvonta ohjaa – joskus epätarkoituksenmukaisesti ja epätasa-arvoisesti (peruutuspeili, KELAn ja pelastuslain tulkinnat)
- | Byrokratiaa piilee etuuksien erilliskäsittelyssä – olisiko joillekin henk. kohtainen budjetti parempi. Onko resurssien tuhlaus eettinen pulma?

II/III ASIAKKAIDEN /POTILAIDEN ETU ELI TOIMINNAN TULOKSET

- | Toimintayksiöiden edellytysten turvaamisesta ja professioiden potilaskeskeisyydestä kohti ihmiskeskeistä asiakaslähtöistä toimintaa
- | [Ne, jotka käyttävät eniten luottavat vähiten](#) – onkohan yleistettävissä?
  - | Lastensuojelu on viranomaistoimintaa eikä aina niin haluttua...
- | Hoitotakuu => esh-painotus ja kustannusten kasvu – jonoista vallan väline ja toimintayksikön edun peruste – eettinen pulma?
- | Eriarvoistuminen, terveyserot – systeemi ei toimi, rakentuuko ratkaisu palvelu-uskon vai arjen pärjäämisen kautta? Eettinen pulma?
- | Rahoituksen ohjaavuus implementoinnissa; vrt. NHS
- | Matala kynnyksen palveluiden kehittymisen esteet ja pidäkkeet – eettinen pulma?

- | Palvelutarpeet vs. hyvinvoinnin ja terveyden edellytykset
- | Patogeneesi vs. salutogeneesi
- | Kuinka yksinäisyyttä, syrjäytymistä ja arjen pärjäämättömyyttä voidaan ehkäistä ja korjata (vrt. [Ville HS 25.3.2012](#))
- | Osallisuus ja valta omasta elämästä - vertaistuen, ryhmän ja kaveruuden voima
- | Organisaatorajat ylittävät toimijuudet ja asiakkuuksien hallinta (esim. Kuopion psykiatrian keskus)
- | palveluvaaka.fi, entä terapeutin persoonallisuus hoitoammattilaisena – tabu? Eettinen pulma?

IV AMMATILLINEN OSAAMINEN JA TYÖN LAATU

- | [Potilaan osaaminen, valta ja vastuu](#)
- | Osaamisen varmistaminen pysyväksi käytännöksi – vrt. ensihoidon ja lääkehoidon täydennyskoulutus ja näyttökokeet määrävälein ao. hoitohenkilökunnalla
- | Tietojärjestelmät = ns. 'lääkintälaite', po. näyttökoe potilasturvallisista käyttötaidoista?
- | Yhtiökirjaaminen – palveleeko potilaan etua? Merkittävät erot sosiaali- ja terveyssektorin välillä – eettinen pulma?
- | Terveys- ja hyvinvointihyötymalli – priorisoinnin ja posteorisoinnin peruste?

V TOIMINNAN VOIMAVARAT JA PRIORISOINTI

- | Voimavarat liittyvät vahvasti myös johtamiseen, osaamiseen, sos. pääomaan ja kohdentamiseen
- | Kiista valtion sote-viranomaisten ja kunnan yleishallinnon välillä – onko todellinen, suhde demokratiaan?
- | Laatu, kehittäminen ja innovaatiotoiminta mahdollistuu ja onnistuu paremmin ns. 'leveillä hartioilla'
- | Puutetta asiakkuuksien hallinnassa
- | Tuhlailua rutiineihin ja palvelujen siiloutumiseen - palveluohjaus
- | Voimavaroja on suunnattava vaikuttavaan (=potilaan etu) toimintaan (vaikuttamattoman kustannuksella)
- | Viiden tähden odotukset, kolmen tähden palvelut
- | Toimisiko sote paremmin ja taloudellisemmin kuntaorganisaatiosta erillään?

Palvelut

**Viranomais-
tehtävät**

**Demokratia-
foorumi**

**Kunta-
yhteisö**

Ensin Ville masentui, sitten menivät luottotiedot ja tuli häätö. Etsivä nuorisotyö auttoi Villen jaloilleen. Nyt hän asuu omassa yksiosässä ja opiskelee ohjelmointia.

Milka Sauvala
HELSINGIN SANOMAT

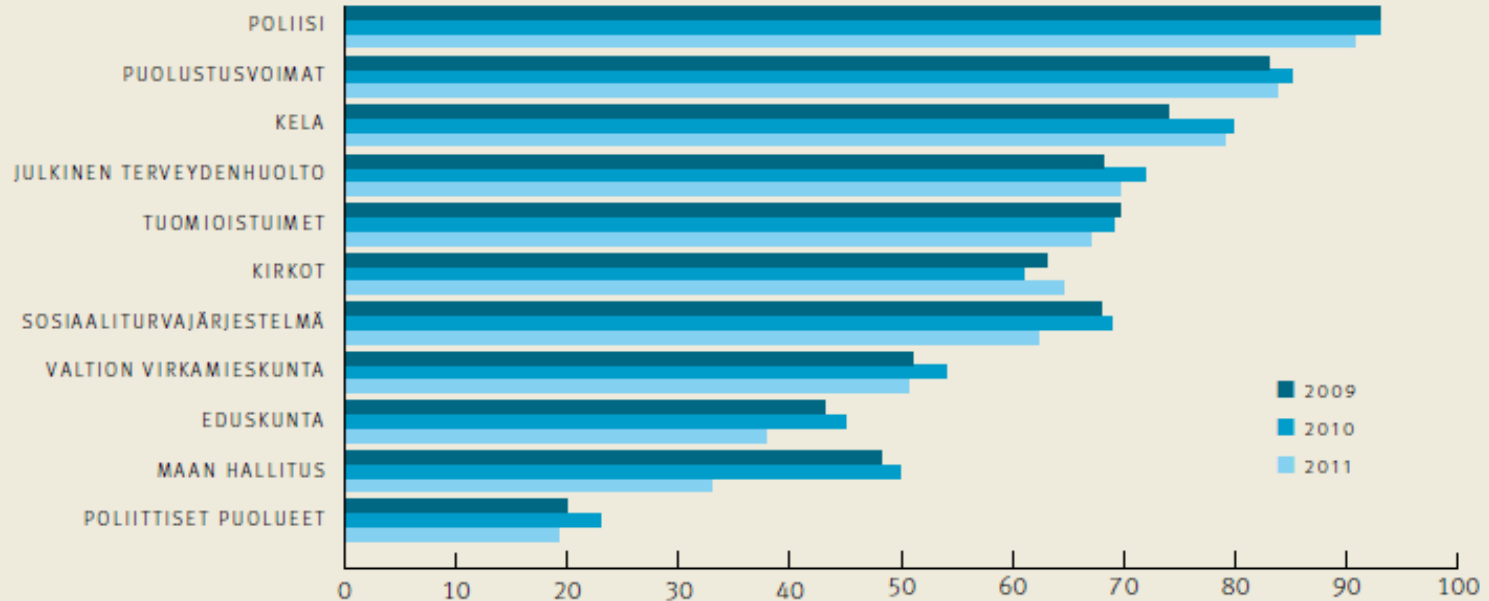
KIMMO RÄISÄNEN

Ensimmäistä kertaa vuosiin Ville tuntee asuvansa oikeassa kodissa. "Tämä on ihan unelma-asunto", hän kuvaa yksiosänsä.

LUOTTAMUS YHTEISKUNNALLISIIN INSTITUUTIOIHIN VUOSINA 2009–2011

Osuus vastaajista, jotka luottavat instituutioon paljon tai erittäin paljon (%).

Henkilöt, joilla on pitkäkestoinen sairaus tai toimintakykyongelma ovat varsinaisia päätöksentekijöitä ja riskinottajia koskien...

Kaste-ohjelman tavoitteet ja osaohjelmat

I Hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat

Riskiryhmien osallisuus, hyvinvointi ja terveys

Kohdennetut toimet, matalan kynnyksen palvelut, väkivalta

Johtaminen ja työhyvinvointi

Johtamisosaaminen rakenneuudistuksessa, henkilöstön riittävyys

II Rakenteet ja palvelut on järjestetty asiakaslähtöisesti

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

Palvelu-uudistuksen jatkaminen, nuoret syrj. uhan alla

Tietoperusta ja tietojärjestelmät

Tiedon saatavuus, käyttö ja sähköiset palvelut

**Ikäihmiset
Palvelujen rakenneuudistus, gerontologinen osaaminen**

**Palvelurakenne ja peruspalvelut
Palvelukokonaisuudet, saatavuus**

OHJEET

Potilaan velvollisuus on olla hyvä potilas

■ 1. Kerro omasta sairaudesta-
si mitään lisäämättä tai mitään
pois jättämättä.

■ 2. Noudata annettuja ohjeita.

■ 3. Kunnioita hoitohenkilökun-
taa ja muita potilaita.

■ 4. Pidä itselläsi kuulemasi ja
näkemäsi.

■ 5. Käytä varaamasi aika tai il-
moita peruutuksesta.

Lähde: TtT, yliopistonlehtori Mari Kangas-
niemi

Julkiset tietovarannot laajasti saataville maksutta

Pohjois-Savon liitto 26.3.2012

Maakuntahallitus katsoo lausunnossaan julkishallinnon tietovarantojen saatavuuden ja käytön edistämisestä, että tietojen saannin turvaaminen on ehdottoman tärkeää. Samalla maakuntahallitus edellyttää viranomaisille veloitetta alueellisten tietojen tuottamisesta kohtuullisin kustannuksin. Viranomaisten välinen vakiomuotoisten tietojen saatavuus on oltava maksutonta. Tietoa tuottavat viranomaiset on veloitettava tuottamaan riittävät alueelliset tiedot alueiden kehityksen seuraamiseksi.

